

TRI PESMI

Branko Hofman

ARTIST

Ptice je pregnal. Vzel kamenju jezik.
Mik nedorečenega je logično vklenil
v humus cordis statističnih vrst.
Cirkuška institucija splošne blaginje.

Velika predstava: na biljardni krogli artist,
k zvezdam je prislonil matematično lestev.
Malo še in bo segel čez rob.
Udaril ob zid. Pa ne vidi.

UPOR

(Zeleno, zeleno: trave.)

Kemija je veda.

(Hoja oblakov in modre daljave.)

Zakoni kozmosa.

(Jelen v obroču tesnobe kriči.)

Zvok je formula.

(Slap vetra dekle ne zbudi.)

Logus defloracije.

Nič ti ni prihranjeno. Nič.

Vzdrži.

Pot do konca je pot do konca.

Moraš.

Čim dlje: manj te bo, bliže boš sebi.

ZDAJ TA HIP

Nekaj si moram priklicati
v spomin:

Bose noge v oblaku prahu,
ki teko za umišljenim konjem,
dim nad slamnato streho,
vijoličast hrib
z večerno tišino prepasan,
mater, ki vonja po zemlji,
se nič ne umije, ko v izbi se slači za noč,
ker ve,
kaj zvabi očeta k njej —

nekaj si moram priklicati
v spomin, zdaj ta hip,
da se bom otroku, lačnemu srca,
nasmehnil za lahko noč.

SOEREN KIERKEGAARD

Janko Lavrin

1

Soeren Aabye Kierkegaard (1813—55) uživa v svoji danski domovini sicer že več kot sto let ugled velikega misleca in pisatelja, njegova slava na tujem pa je razmeroma novega datuma. Splošno znan je postal predvsem v zvezi z modernim eksistencialističnim gibanjem, ker ga vodilni eksistencialisti po pravici štejejo za svojega prednika in prvaka. Besedi »eksistencialen« in »eksistencializem« je spraval Kierkegaard v obtok že v štiridesetih letih preteklega stoletja; uporabil pa ju je še prej prvi norveški romantični pesnik J. S. Welhaven (1807—1873). Kierkegaard je skušal z njima poudariti pomen doživljene misli, filozofije kot življenjske izkušnje, v nasprotju z zgolj abstraktnimi intelektualnimi sistemi in spekulacijami kakega Hegla in drugih »idealističnih« nemških mislecev. Nепrestano je poudarjal dejstvo, da je mogoče spresti v sistem samo abstraktno logično mišljenje; med tem ko se s konkretnim živim življenjem to ne posreči nikoli. Njegovo kardinalno vprašanje pa je seveda bilo in ostalo: kakšen pomen ima eksistenca človeške osebnosti kot take na svetu in v veselju.